

OBSAH

Předmluva	7
Úvod	II
I. Žerotínský rod a jeho tradice. — Příbuzenské svazky. — Majetek Karla st. ze Žerotína, jeho rozkvět i pokles. — Způsob hospodaření na Karlových panstvích a jeho poměr k poddaným. — Nepevné zdraví Karlovo. — Život tehdejší šlechty a Karlova životopráva. — Rodinný život. — Karlovy manželky a děti	13
II. Žerotínovy studie doma i za hranicemi. — Jeho jazykové znalosti. — Péče o čistotu češtiny a zachování jejích práv ve veřejném životě. — Společenské vytříbení. — Náboženská výchova. — Duševní krise. — Styky s Lutherány a katolíky. — Poměr k světu a ke kulturním hodnotám. — Výtvarné umění, literatura, hudba. — Žerotínova knihovna. — Charakteristika jeho osobnosti	37
III. Mezinárodní postavení českého státu. — Žerotínův rozhled po Evropě. — Jeho politické vzdělání a názory. — Je revoluce oprávněná? — Žerotínovy vztahy k evropským panovníkům a státům. — Jindřich IV. a Alžběta Anglická. — Nizozemí a Falc. — Říšská knížata, šlechta polská, uherská a rakouská. — Žerotínova výzbroj pro veřejnou činnost	63
IV. Morava a její obyvatelstvo na přechodu ze XVI. do XVII. stol. — Dvě základní otázky té doby. — Žerotínův vstup do veřejného života. — Přesuny v zemských úřadech na sklonku XVI. stol. — Akce proti Karlovi ze Žerotína. — Vyloučení ze zemského soudu. — Žerotínovi odpůrcové a jejich postavení v zemi. — Počátky obratu. — Žerotínova Apologie. — Nové pletichy Ladislava Berky. — Příprava odboje proti Rudolfovi II.	86
V. Úspěch Matyášova tažení proti Praze. — Žerotín zemským hejmanem. — Ujednání s Matyášem. — Žerotínova důvěra v budoucnost. — Jeho činnost na soudě i sněmu zemském. — Počátky ne-	

snází. — Žerotín naléhá na krále, aby propustil biskupa Khlesla z tajné rady. — Evropská situace r. 1610. — Vojenské přípravy papežského biskupa Leopolda. — Matyášovo tažení ku Praze a jeho korunovace. — Nové potíže na Moravě. — Náboženské zápasy v městech. — Spor o Opavsko. — Žádosti Matyášovy o berně. — Žerotín se vzdává úřadu zemského hejtmána. — Králův propouštěcí list 113

VI. Nový zemský hejtmán. — Evropská situace r. 1615. — Žerotínova rozmluva s Hartvíkem ze Stitten. — Volba Ferdinanda II. za krále r. 1617. — Předzvěsti boje. — Výbuch bouře v Čechách r. 1618. — Žerotínův postup. — Pokusy o smíření českých stavů s dvorem. — Rozchod s Budovcem. — Přebírat na Moravě. — Žerotín v ústraní. — Pád povstání. — Žerotínův nový pokus o zabezpečení Moravy proti trestům. — Čím odůvodňoval Žerotín své stanovisko k stavovskému odboji? — Čtvero důvodů. — Soud o jejich správnosti a váze. — Žerotín a Francie. — Žerotínovy omyly a tragika . . 139

VII. Přípravy k odjezdu z vlasti. — Vojenský lid na Žerotínových panstvích. — Obnova katolictví. — Pobyt ve Vratislavi. — Návrat domů a život na přerovském zámku. — Osudy přátel a známých. — Poslední okamžiky Karlovy a jeho příbuzných 171

Prameny a literatura 185

Jmenný rejstřík 187

Seznam vyobrazení 195